

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT
g. Matjaž Han, minister
Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana
gp.mgts@gov.si

MINISTRSTVO ZA FINANCE
g. Klemen Boštjančič, minister
Župančičeva ulica 3
1000 Ljubljana
gp.mf@gov.si

Datum: 18. december 2023

Zadeva: Stališče Gospodarske zbornice Slovenije k predlogu Direktive Sveta o uvedbi sistema davčnih pravil države sedeža za mikro, mala in srednja podjetja ter spremembi Direktive 2011/16/EU

Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) smo obravnavali *predlog Direktive Sveta o uvedbi sistema davčnih pravil države sedeža za mikro, mala in srednja podjetja ter spremembi Direktive 2011/16/EU* (v nadaljevanju predlog Direktive)¹, ki je v obravnavi v okviru evropskih inštitucij.

GZS kot polnopravna članica mednarodnih gospodarskih združenj EUROCHAMBRES, ORGALIM in International Chamber of Commerce (ICC) skrbi za aktivno vključevanje predstavnikov slovenskega gospodarstva v postopke oblikovanja evropskih predpisov že v fazi njihove priprave. Menimo, da je le na tak način mogoče preprečiti nepotrebna dodatna administrativna bremena za podjetja ter doseči uravnotežene rešitve, ki naj vodijo v ohranjanje konkurenčnosti slovenskih podjetij znotraj in onkraj notranjega trga EU. V času ohlajanja gospodarske klime v EU, razpadanja globalnega koncepta svobodne trgovine in naraščajočega strateškega rivalstva EU z ekonomijami tretjih držav, je skrb za globalno konkurenčnost slovenskih podjetij toliko pomembnejša.

V nadaljevanju vam pošiljamo stališče GZS do predloga Direktive. Predlagamo, da pristojna ministrstva predloge in pripombe GZS smiselno upoštevajo in vključijo v skupno stališče RS ter ga ustrezno zagovarjata na ravni EU.

¹ Dostopno na: [<https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/3e936c98-520f-11ee-9220-01aa75ed71a1/language-sl/format-PDF>].

1. Splošno stališče GZS k predlogu »SME relief package«

Predlog Direktive tvori integralni del zakonodajnega paketa ukrepov za pomoč MSP (t.im. **SME relief package**), ki ga GZS ocenjuje kot (pre)skromen korak v pravo smer, tj. k zagotavljanju podpore evropskim MSP za soočanje s več izzivi hkrati: okrevanjem, industrijsko transformacijo in obstoječimi ter novimi administrativnimi in poročevalskimi bremenami.

Glede na dejstvo, da MSP predstavljajo večino gospodarskih subjektov na enotnem trgu EU, je po našem mnenju ključnega pomena, da se z SME paketom zagotovi ekonomska odpornost MSP, saj bodo le tako zagotavljala stalno oskrbo z blagom in storitvami ter spodbujala nacionalne, regionalne in čezmejne oskrbovalne verige ter gospodarstvo EU. Ocenujemo, da je potreben uravnotežen, *poenostavljen in predvidljiv regulativni in davčni okvir ter lažji dostop do virov financiranja*. To bi spodbudilo vlaganja MSP v zeleno in digitalno preobrazbo, povečalo sodelovanje med velikimi podjetji in MSP, obenem pa bi preprečilo izkrivljanje konkurence na enotnem trgu, kar je bistvenega pomena za ohranitev privlačnosti enotnega trga za tuje investitorje. MSP Po mnenju GZS nujno *potrebujejo dodatne davčne olajšave in spodbude za izboljšanje likvidnosti*. Paket olajšav za MSP mora zato temeljiti na programih spodbud in ciljno usmerjenih ukrepih. Zakonodajalca zato pozivamo, da naredi več za MSP, ki absorbirajo skupni učinek pandemije, inflacije, motenj v dobavni verigi in pomanjkanja virov financiranja.

2. Stališče k predlogu Direktive

Pridružujemo se uvodnim ugotovitvam iz predloga Direktive, da so obstoječi sistemi obdavčitve podjetij v EU zelo zapleteni, saj v EU obstaja 27 različnih sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb. Podjetja (zlasti MSP), ki želijo širiti svojo dejavnost iz države sedeža v drugo državo članico, se soočajo z visokimi stroški za zagotavljanje skladnosti poslovanja z lokalnimi (tudi davčnimi) predpisi, ovirami pri čezmejnem poslovanju in tveganjem dvojne oz. previsoke obdavčitve, kar vodi davčno negotovost. Pri čezmejnem poslovanju postanejo podjetja po zdajšnji ureditvi davčni zavezanci v več kot eni državi članici, takoj ko v tujini ustanovijo stalno poslovno enoto (SPE). Skladnost z davčnimi obveznostmi je povezana s fiksnimi stroški, ki lahko predstavljajo oviro, da se podjetje ne odloči za širitev poslovanja v drugo državo članico.

Predlog Direktive predvideva, da *bodo MSP s stalnimi poslovnimi enotami v drugih državah članicah imela možnost (izbira velja 5 let), da za izračun osnove za davek od dohodka pravnih oseb (DDPO) svojih SPE uporabijo davčna pravila svojega sedeža. Ta diskrecijska pravica, ki je prepuščena davčnemu zavezancu, bi morala zmanjšati regulativna bremena. MSP se bodo verjetno odločila za to možnost, če bodo imela koristi od poenostavitve, ki jo ponujajo pravila. V nasprotnem primeru bodo še naprej uporabljala obstoječa pravila*. MSP bo tako moralo vložiti pri davčnem organu svojega sedeža le eno davčno napoved, ki bo nato posredovana drugi državi članici (gostiteljici). Davčni organ države sedeža bo pri obračunu davčne obveznosti uporabil predpisano stopnjo za obračun DDPO, ki velja v državi gostiteljici ter nato nakazal nastale davčne prihodke vsaki državi gostiteljici, v kateri ima MSP svojo SPE. Tak pristop »enotne kontaktne točke« naj bi odpravil zapletenost in s tem povezane stroške, ki nastanejo zaradi sodelovanja med več davčnimi organi.

Glede na dejstvo, da MSP tako v EU kot tudi Sloveniji predstavljajo večino gospodarskih subjektov na trgu, je po našem mnenju *ključnega pomena, da se tem podjetjem pri njihovem poslovanju in širitvi zagotovi čim bolj spodbudno poslovno okolje (vključno z davčnimi spodbudami) zlasti v začetni fazi širitve*, ko je obseg dejavnosti, ki se opravljajo v tujini,

predvsem pomožen osnovnim poslovnim dejavnostim v državi izvora. **Na GZS zato predlog Direktive v principu podpiramo in menimo, da je potencialno koristen**, saj uvaja novo rešitev, ki bo olajšala poslovanje MSP na notranjem trgu ter jim zmanjšala administrativno breme in stroške usklajevanja z divergentnimi davčnimi predpisi. Ocenjujemo, da bo racionaliziran sistem izpolnjevanja davčnih obveznosti zmanjšal upravne stroške in omejil tveganja, povezana z dvojnimi obdavčevanjem.

Istočasno pa na podlagi posvetovanja s podjetji z **obžalovanjem ocenjujemo, da se MSP s sedežem v Sloveniji (in SPE v drugih državah članicah) povečini ne bodo odločala za obdavčitev po sedežu, zaradi podjetjem neprijaznega (nekonkurenčnega) davčnega okolja v Sloveniji, ki se kaže v nestabilni pravni ureditvi DDPO in nedavnem interventnem petletnem zvišanju DDPO za tri odstotne točke, z 19 na 22 odstotkov v t.im. zakonu o obnovi in razvoju.**

končno opozarjamo tudi, da se podjetje, ki odpre SPE v eni izmed držav članic EU, poleg zakonodaje o DDPO sreča tudi z divergentno zakonodajo o davku na dodano vrednost in obdavčitvijo dohodkov fizičnih oseb (na primer obremenitev stroškov dela); davčna področja, ki niso predmet harmonizacijskih naporov v okviru predloga Direktive. **Kljub predlagani poenostavitvi na področju DDPO bodo MSP tako še vedno potrebovala lokalno računovodstvo, davčno in pravno pomoč za pravilen obračun DDV ter za obdavčevanje in poročanje dohodkov fizičnih oseb.** Vsled navedenega zagovarjamo širšo harmonizacijo davčnih predpisov (režimov) na ravni EU, ki bi za MSP dodatno zmanjšalo administrativna bremena in stroške poslovanja ter jim omogočilo hitrejšo širitev poslovanja izven meja države sedeža.

Glede na navedene strokovne argumente predlagamo, da pristojna ministrstva predloge in pripombe GZS smiselno upoštevajo in jih vključijo v skupno stališče Republike Slovenije ter jih ustrezno zagovarjajo na evropski ravni. Prosimo vas tudi za povratne informacije glede končnega stališča Republike Slovenije do navedene tematike. Za dodatna pojasnila in nadaljnje sodelovanje smo vam na voljo.

Pripravila:

Nataša Tomažin

Samostojna svetovalka

mag. Marko Djinović
Izvršni direktor

Poslano v vednost:

- G. David Brozina, Veleposlanik - namestnik stalnega predstavnika, predstavnik v COREPER I, Stalno predstavništvo RS pri Evropski komisiji v Bruslju, e-mail: david.brozina@gov.si

Stališče je javno objavljeno na spletni strani GZS: www.gzs.si